

venster op beeld en geluid

Nummer 2 2019
Nederland € 5,95 België € 6,50

COVER

MOLA MOLA TAMBAQUI
BIG FISH

RECENSIE

FYNE AUDIO F502
ISOTEK NOVA EVO3
MSB DISCRETE DAC
SONY AF9 4K UHD OLED TV
SONY WH-1000XM3
PHANTOM REACTOR
TEUFEL ULTIMA 20
THORENS TD202

VERSLAG

SENNHEISER AMBEO 3D
MACAU HIGH END SHOW
CES 2019

WINKELBEZOEK

LEXICOM TE LEIDSCHENDAM

ACHTERGROND

LEVERING VAN EEN TOPSET

OFF-TOPIC

MERIDIAN IN DE JAGUAR I-PACE

HIT THE ROAD JACK

1961 - JACK AGE 8

WHAT HI-FI?

Fyne Audio F501
Beste vloerstaande
luidspreker
£1.000 - £1.500

Bij FYNE AUDIO bouwen we geen tijdmachines, maar luidsprekers die zo gedetailleerd en natuurlijk klinken, dat ze je gelijk mee op reis nemen. Net zoals ze Jack meevoerden, toen hij naar zijn favoriete Ray Charles nummer luisterde.

Kijk voor meer informatie op www.hnny.nl

FYNE AUDIO products are designed and engineered in the UK.

FYNEAUDIO.COM

14

14 [Mola Mola Tambaqui](#)

Dat klinkt echt niet!

19 [Recensie Devialet Phantom Reactor](#)

Chapeau Bas!

22 [Recensie IsoTek NOVA EV03](#)

Stroomversnelling?

26 [Recensie Mytek Brooklyn Bridge](#)

In de roos

34 [Recensie Fyne Audio F502](#)

Very Fyne Audio indeed!

38 [Recensie MSB Discrete DAC](#)

Alles behalve discreet!

45 [Recensie Sony AF9 Master Series 4K UltraHD OLED TV](#)

Meesterlijk goed

19

En verder...

5 Voorwoord

8 Nieuws

30 Verslag Sennheiser Ambeo 3D met Pink Floyd

42 Recensie Sony WH-1000XM3 Noise Canceling Headphone

51 Recensie Teufel Ultima 20

55 Recensie Thorens TD202 Plug&Play draaitafel

58 Verslag CES 2019

62 Achtergrond Levering van een topset

67 Winkelbezoek Lexicom Multimedia te Leidschendam

70 Verslag Macau High End Show

72 Dé in-ear Hifi Oplossing

77 Off-Topic met Meridian in de Jaguar I-Pace

86 Column Ernst Neve

86 Agenda

22

34

45

VERY FYNE AUDIO INDEED!

Bij wijze van hoge uitzondering begin ik deze review met een kleine statement: over het 'hoe en wat' én het ontstaan van Fyne Audio is zo langzamerhand genoeg geschreven. Bent u niet op de hoogte? Dan is Google uw beste vriend! Zoals u zeer waarschijnlijk in deze review zult gaan lezen verdient Fyne Audio een positie die zonder meer op zichzelf staat en is de misschien wel stormachtige ontwikkeling gewoon minder tot niet relevant ten opzichte van de producten die deze Schotse kunstenaars weten neer te zetten.

Zo, dat was even prettig leeglopen, plus dat het echt even genoteerd moest worden. ‘Nou meneer van Meersbergen, de valium vergeten?’ hoor ik u bijna denken. ‘Dat heb ik niet nodig!’ is mijn antwoord. Soms word je geconfronteerd met een situatie die de meest aangename vraagtekens, uitdaging en dikke pret oproept. De Fyne Audio F502 luidspreker is de ‘trigger’ die mij het statement heeft laten maken. Vraagtekens bij hoe ze iets dergelijks voor deze prijs kunnen produceren. Een uitdaging omdat je ze echt ‘aan’ moet zetten. Dikke pret omdat je tijd en energie ruimschoots beloofd ziet worden.

Het begint al bij het uitpakken als je kennis maakt met het gewicht van deze vloerstaanders: 25,2 kg. Dat is tegenwoordig met de afmetingen van 1114 x 250 x 380 mm best fors te noemen. Verwijder je eenmaal de beschermhoezen en krijg je de F502 in volle omvang te zien - in mijn geval uitgevoerd in pianolak zwart - en dan vooral het niveau van constructie en afwerking... wow... hoe krijgen ze het bij Fyne Audio voor elkaar dit hoge niveau voor deze prijs aan te kunnen bieden? Ze zien er werkelijk prachtig uit en ik moet m'n best doen het aloude adagium ‘don't judge a book by its cover’ vast te houden. In die zin; ik begon al een beetje een teleurstelling in te bouwen. Dit niveau van afwerking tegen deze prijs... hier moet bijna iets misgaan. Maar laten we, voordat ik mijzelf tot argwanend wrak ga verklaren, de F502 eerst eens nader bekijken.

F502 in context

De F502, de grootste bemeeten telg uit de F500 serie, is een bass-reflex 2,5-weg systeem waarin een aantal interessante technieken is toegepast.

De eerste en meest in het oog springende is de gecombineerde bas-mid-hoog unit. Hierin zijn een 200 mm bas-mid unit met neodymium magneet en een conus van, licht mysterieus omschreven, ‘multi-fibre paper’ en een 25mm titanium dome compressie-tweeter coaxiaal gemonteerd - deze techniek zien we ook bij een andere Britse luidsprekerbouwer veel toegepast worden. Met deze bouwwijze wordt het ideaal van een puntbron dicht benaderd en dat resulteert weer in beter fasegedrag van de geluidsgolven waardoor een beter en vooral breder geluidbeeld ontstaat.

De tweede techniek is de zogenaamde ‘BassTrax Tractrix profile diffuser’. Waar een conventionele bass-reflex kast doorgaans naar achter ventileert doet Fyne Audio dat naar onderen waar de geluidsgolf opgevangen wordt door een conus die de geluidsgolf 360 graden doet spreiden. Het raster onderaan de kasten is het feitelijke ventilatiegat. Dit maakt de luidsprekers minder afhankelijk van plaatsing, zeker gezien de afstand naar een achterwand. Voor luidsprekers van dit formaat, die er hoe dan ook echt ‘zijn’, geen slechte zaak. Wat ook opvalt is het rubber van de ophanging. Onder de naam ‘FyneFlute’ zijn hier een soort van inkepingen aangebracht die ervoor zorgen dat de vervorming van de ophangrubbers minimaal is. En minder vervorming in dat deel resulteert in een veel uniformer gedrag van de conus bij naar buiten- of binnengaande beweging. Wat zich natuurlijk weer vertaalt in minder vervorming van het geluid zelf: een rustiger en gelijkmatiger beeld zal het uwe zijn. Het laag van de F502 wordt verzorgd door een 200 mm bas-unit, ook met neodymium magneet en het net zo mysterieus omschreven ‘multi-fibre paper’ conusmateriaal. Beide units zijn opgehangen aan een stevig chassis

van gegoten aluminium en gemonteerd in een 64 liter kast die niet geheel 'dood' is, maar zeker niet meeresoneert in de weergave. Op de achterkant de aansluitterminals die ruimte bieden voor bi-wiring of bi-amping. Het geheel staat op een stabiele plint die met de bijgeleverde spikes uitgerust kan worden.

F502 in gebruik

Dankzij de 'BassTrax' laat de F502 zich relatief makkelijk opstellen. Zoals eerder geschreven maakt het de relatie met de achterwand minder doorslaggevend en heb je zo eenvoudigweg meer bewegingsvrijheid. Ik kom uiteindelijk uit op een klassieke driehoek: 2,5 meter gelijkbenig, ietsje

'toe-in' en op 70 centimeter van de achterwand. Al tijdens het opstellen en verder inspelen valt een gelijkmatige weergave op, die zich het best laat omschrijven als 'neutraal'. Geen benadrukking van bepaalde frequenties en een natuurlijk midden dat vooral 'vrij' aanvoelt. Het schreeuwt bijna Verenigd Koninkrijk en de sessies worden daarom Brits afgetrapt met het eerste album van Four Tet: 'Dialogue' en het eerste album van ISAN: 'Beautronics'. Bij Four Tet valt vooral de spontaniteit en energie van de productie op. Nog lang niet de Four Tet zoals we die zijn gaan kennen, maar de zaadjes zijn duidelijk geplant. Op 'Beautronics' herdefinieerde ISAN voor mijn persoonlijk 'UK Electronics'. Zacht, ruimtelijk en bijna 16-bits

aandoend. De F502 laat bij beide opnames dat 'vrije' midden goed zien. Structuur, ruimtelijkheid en proportie zoals het op de opname staat. Dat laatste wordt ruim bevestigd door de vocale jazz die volgt. Een traditionele grote jaren '50 stem van Julie London en de meer proportionele van Lorez Alexandria. De stemmen staan in beide gevallen mooi los zonder context met de begeleidende band te verliezen, veel sfeer en zeker in het geval van Julie London de nodige nostalgie. Julie's 'I'm glad there is you' is een aanrader. Nog even genieten van het mooie akoestische midden van de F502's met pianosonate 28 Op. 101 vertolkt door Alfred Brendel (Philips 1975), Stephen Osborne (Hyperion 2015) en Ronald Brautigam op fortepiano (BIS 2008). De verschillen tussen de opnames komen goed naar voren en in alle gevallen presenteren de F502's de muziek met een zeker inzichtelijkheid. Het technisch spel van Brendel, de relatieve beperkingen van een fortepiano bij Brautigam en het meet verhalen spel van Osborne. Nog even door met het 15e strijkkwartet Op. 132 van Beethoven door Quartetto di Cremona (Audite 2015). Van de meer hedendaagse vertolkers van Beethoven's strijkkwartetten heeft Quartetto di Cremona het stokje van het Takács Quartet wat mij betreft overgenomen. Waar het Takács Quartet nogal droog kan zijn – dit komt op de F502 ook duidelijk naar voren laat het Quartetto di Cremona meer 'bloed' stromen en is er voor mij een betere balans tussen alt en cello en de twee violen. ISAN komt nog even terug met recenter werk van het album 'Glass Bird Movement'. Veel en heel ruimtelijk werk op deze productie wat voortreffelijk wordt weergegeven. Sommige effecten staan letterlijk meters buiten de F502's - en dat terwijl ISAN bij mijn weten geen gebruikt maakt van bv. Q-Sound. Altijd leuk om je toch weer te grazen te laten nemen door deze kleine spectaculaire details. Er volgen nog vele albums waar ik u verder niet mee ga lastigvallen. De F502's presteren door het spectrum zonder meer goed, laten de muziek makkelijk stromen en vooral de relatieve gelijkmatigheid in weergavebereik is verlokkelijk. Laag waar

het moet, hoog waar het moet en een ademend midden. 'Like a true gentlemen' zou ik willen zeggen.

Conclusie

Goed, de prijs van de F502 is 899,- euro per stuk. Gezien de kwaliteit van bouw en weergave is dit redelijk uniek te noemen. Terwijl ik dit zo opschrijf hoor ik mijzelf bijna hardop weer die vraag stellen: 'Hoe krijgen ze dit voor elkaar voor met deze prijs?' Bijkomend voordeel is dat de F502 bijzonder goed reageert op verschillende componenten binnen de set. Begin je met de F502 in je bestaande set en wil je een beter bron of een andere versterker? 10 tegen 1 dat de F502 een verschil laat horen dat groter is dan je durft voor te stellen. Een diepte-investering voor een zeer vriendelijk prijs! Warm aanbevolen!

Technische specificaties Fyne Audio F502

Type	2,5 weg met BassTrax
Aanbevolen vermogen	40-180 W
Impedantie	8 Ohm
Gevoeligheid	91dB
Frequentiebereik	30Hz - 34 kHz
Drivers	1x 200 mm IsoFlare multifiber mid/laag met coaxiaal 25mm titanium dome compressie tweeter
	1x 200 mm multifiber laagunit
Cross-overfrequentie	250Hz – 1,7 kHz
Afmetingen	1114 x 250 x 380mm
Gewicht per stuk	25,2 kg
Kleur	Donker eiken, zwart eiken, hoogglans wit en hoogglans zwart
Prijs per stuk	€899
	Uitgevoerd in hoogglans zwart en wit €999
Meer informatie op de website van de importeur www.hnny.nl	